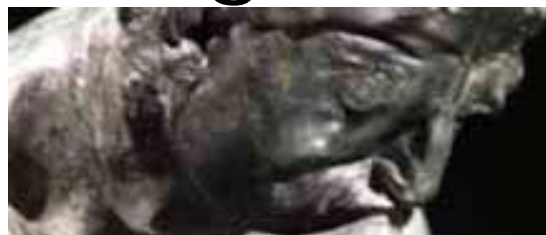

Bridge Service, voor gewone bridgers

Bridge Training

Nummer 615, 4 juni 2015

Redactie:

Ad van Gemert (zeer gewaardeerd) medewerker
Ron Jedema (spelregels)
Siger Seinen (spelregels)
Rob Stravers (spelregels en eindredactie)

Reeds verschenen nummers

[Op www.bridgeservice.nl](http://www.bridgeservice.nl)

De BridgeVraagbaak van Kees van Gennip

www.bridgevraagbaak.nl

De Bridge Training is gratis!

Alleen als je echt heel graag een bedrag wilt overmaken, mág je dat doen, naar: **rekeningnummer: NL76ABNA0549444440 t.n.v. R.A.M. Stravers**
(voor overmaking uit een ander land: BIC-code: ABNANL2A.

Opgelet! Bijdragen zijn alleen toegestaan over reeds gepubliceerd werk!
En elke cent gaat in de 'Bridgepot'.

Eindejaars bridgedrive en diner

Eind december wordt de **Bridgepot** geleeqd. Van dat geld bridge en dineer ik dan met het volledige Bridge Serviceteam. Winst wil ik niet maken; als de pot het toelaat breiden we het aantal deelnemers uit met het inloten van zoveel mogelijk donateurs en lezers die een leuk bridgevraagstuk beantwoordden.

Hoe staat het met jouw TPO?

Wat nu weer? Hoor ik je denken. Welnu, TPO staat voor Tempo, Positie en Omstandigheden. Onderdelen die een grote rol kunnen spelen aan de bridgetafel.

Tempo is een mooie naam voor het ontwikkelen van extra slagen. Dat probeert jouw tegenstander ook te doen. Daarom spreken we niet voor niets over 'de slag om het tempo'.

Positie is eveneens een elementair begrip. Een aas vóór de heer kan niet voorkomen dat de heer een slag wordt. Een aas áchter de heer is een heel ander verhaal.

Omstandigheden maakt het plaatje compleet. Die moeten we zoveel mogelijk naar onze hand zetten! Zo kan het aas áchter de heer geen kwaad, als de eigenaar van dat aas aan slag is...

We gaan een paar specifieke TPO-spellen bekijken. Veel plezier ermee!

Spel 1

♠ A H V
♥ A H
♦ 4 3 2
♣ 6 5 4 3 2

♠ 4 3 2
♥ 3 2
♦ V B 10 9 8
♣ A H 7

Je bent leider in een 3SA-contract.

In welke kleur probeer je extra slagen te maken?

- In klaveren.
- In ruiten.
- Hangt af van de uitkomst.
- Klaveren en ruiten zijn even kansrijk.

Ik geef een overpeinzing.

Spel 1 Overpeinzing

♠ A H V
♥ A H
♦ 4 3 2
♣ 6 5 4 3 2

♠ 4 3 2
♥ 3 2
♦ V B 10 9 8
♣ A H 7

Je bent leider in een 3SA-contract.

In welke kleur probeer je extra slagen te maken?

- In klaveren.
- In ruiten.
- Hangt af van de uitkomst.
- Klaveren en ruiten zijn even kansrijk.

Een mooi TPO-spel ☺. Je telt zeven vaste slagen: ♠AHV, ♥AH en ♣AH. In de **ruitenkleur** kun je **drie slagen** ontwikkelen; je geeft immers alleen ♦A en ♦H af.

In de **klaverenkleur** kun je **twee slagen** ontwikkelen. Maar... dat lukt alleen als de ontbrekende klaveren 3-2 zitten. Zitten ze 4-1, dan levert die kleur één extra slag op, en met de klaveren 5-0 zelfs niet één!

Dat maakt de ruitenkleur het aantrekkelijkst om te ontwikkelen. Maar... daarvoor moeten we wel twee keer van slag. Terwijl we - als de ontbrekende klaveren 3-2 zitten - maar één keer van slag hoeven om twee extra klaverenslagen in te lijven.

Tot zover deze overpeinzing.

Spel 1 TPO

♠ A H V
♥ A H
♦ 4 3 2
♣ 6 5 4 3 2

♠ 4 3 2
♥ 3 2
♦ V B 10 9 8
♣ A H 7

Je bent leider in een 3SA-contract.

In welke kleur probeer je extra slagen te maken?

- In klaveren.
- In ruiten.
- Hangt af van de uitkomst.
- Klaveren en ruiten zijn even kansrijk.

Als west de aanval opent in schoppen, houden we in schoppen en harten een dubbele opvang. Dan kunnen we na ♠A meteen ruiten spelen en OW ♦A gunnen, en na terugkomst in harten of schoppen ook ♦H. In harten én schoppen hebben we dan nog de hoogste, zodat we de ruitens kunnen oogsten zodra we weer aan slag zijn: 3SA+1. We hebben de slag om het ruitentempo gewonnen.

Maar... als west de eerste slag uitkomt in harten, valt daarmee onze eerste hartenopvang van de twee. We mogen nog één keer van slag. Als we dan weer aan slag komen met onze laatste hartengigant, zullen we onze negen slagen op zolder moeten hebben voordat OW weer aan slag komen. Als we na de eerste slag op de ruitenkleur zouden afgaan, verliezen we de slag om het tempo! Door de hartenaanval zullen we ♣A en ♣H moeten slaan, in de hoop dat de klaveren 3-2 zitten (wat gelukkig de grootste kans is), en de derde klaveren aan OW gunnen.

Dat maakt antwoord c tot het juiste antwoord. De uitkomst bepaalt of we de zekere ruitenkleur kunnen spelen, die ook nog goed is voor een overslag, of de klaveren, waarvoor we maar één keer van slag hoeven en mee moet zitten om ons contract precies te maken.

Spel 2

In deze drie spellen ben jij leider in een 4♠-contract.

a

♠ B 10 9
♥ 6 5
♦ H B 2
♣ 6 5 4 3 2

♠ A H V 8 7
♥ 4 3 2
♦ V 10 3
♣ A H

Uitkomst: ♣V

b

♠ B 10 9
♥ 6 5 4 3
♦ H B 2
♣ 4 3 2

♠ A H V 8 7
♥ A 2
♦ V 10
♣ A B 9 5

Uitkomst: ♣H

c

♠ 4 3 2
♥ 4 3 2
♦ A H V B 10
♣ 3 2

♠ A H 7 6 5
♥ A 6 5
♦ 9 8
♣ A H 4

Uitkomst: ♣V

Hoe probeer je deze drie contracten te maken?

Ik zoek als overpeinzing voor de liefhebbers alleen met je mee naar de mogelijke verliezers.

Spel 2 Overpeinzingen

In deze drie spellen ben jij leider in een 4♠-contract.

a

♠ B 10 9
♥ 6 5
♦ H B 2
♣ 6 5 4 3 2

♠ A H V 8 7
♥ 4 3 2
♦ V 10 3
♣ A H

Uitkomst: ♣V

b

♠ B 10 9
♥ 6 5 4 3
♦ H B 2
♣ 4 3 2

♠ A H V 8 7
♥ A 2
♦ V 10
♣ A B 9 5

Uitkomst: ♣H

c

♠ 4 3 2
♥ 4 3 2
♦ A H V B 10
♣ 3 2

♠ A H 7 6 5
♥ A 6 5
♦ 9 8
♣ A H 4

Uitkomst: ♣V

Hoe probeer je deze drie contracten te maken?

Ik peins alleen even mee over de mogelijke verliesslagen ☺.

Dat doe ik het liefst vanuit de hand met de meeste troefkaarten; dat is namelijk in de meeste spellen het overzichtelijkst.

- Ik tel vier verliezers: drie in de hartenkleur en één in ruiten. Aan de ruitenverliezer (♦A) valt niet te ontkomen. Aan de derde hartenverliezer wél...
- Nu vijf mogelijke verliezers: één in harten, één in ruiten en liefst drie in klaveren. Als ik tijdig ♥2 kan opruimen, scheelt dat alvast een hartenverliezer. En zuids vierde klaverenkaart, de derde klaverenverliezers, moet eveneens te voorkomen zijn...
- Vier verliesslagen zijn niet uitgesloten: in ieder geval één in schoppen, twee in harten en ♣4. Ruiten is een prachtige kleur om verliezers mee op te ruimen. Maar hoe flikken we dat kunstje op de meest veilige manier?

Spel 2 driemaal TPO

In deze drie spellen ben jij leider in een 4♠-contract.

a

♠ B 10 9
♥ 6 5
♦ H B 2
♣ 6 5 4 3 2

♠ A H V 8 7
♥ 4 3 2
♦ V 10 3
♣ A H

Uitkomst: ♠V

b

♠ B 10 9
♥ 6 5 4 3
♦ H B 2
♣ 4 3 2

♠ A H V 8 7
♥ A 2
♦ V 10
♣ A B 9 5

Uitkomst: ♠H

c

♠ 4 3 2
♥ 4 3 2
♦ A H V B 10
♣ 3 2

♠ A H 7 6 5
♥ A 6 5
♦ 9 8
♣ A H 4

Uitkomst: ♠V

Hoe probeer je deze drie contracten te maken?

Ik peins alleen even mee over de mogelijke verliesslagen ☺.

Dat doe ik het liefst vanuit de hand met de meeste troefkaarten; dat is namelijk in de meeste spellen het overzichtelijkst.

Spel a

Blijf van de troeven af! Speel meteen harten; en zodra je weer aan slag bent speel je weer harten. Dan weet je zeker dat je daarna zuids derde harten in dummy kan troeven! Wees blij dat west niet begon met een troefuitkomst. Want in dat geval bestaat het risico dat OW de temposlag om het tijdig wegspelen van dummy's troeven hebben gewonnen voordat jij jouw derde harten kunt troeven!

Spel b

Win de uitkomst en speel ruiten. OW mogen een ruitenslag maken, maar kunnen niet voorkomen dat jij op dummy's derde ruiten ♥2 opruimt. Daarnaast heb je een redelijke kans om zuids vierde klaveren te troeven.

Spel c

Win de uitkomst met ♣A, sla ♠AH - we gaan ervan uit dat de ontbrekende troeven 3-2 zitten - en speel dan de ruitenkleur. OW mogen hun laatste hoge troefkaart houden. Zelfs als ze je eerste of tweede ruitenslag al troeven, ben je binnen! Dummy heeft - na de tweede ruitenslag - nog een troef als entree, de aftroever van zuids ♣4. Daarom ruim je op dummy's verder ruitens allereerst hartenverliezers op!

Spel 3

West	Noord	Oost	Zuid
2♣*	pas	2♦*	pas
2SA	pas	pas	pas

*2♣: sterk; na het rebid van 2SA 23-24 punten met SA-verdeling.

Leider west

Dummy oost

♠ 7 6

♥ 7 6

♦ H 10 6 5 4

♣ 7 6 5 4

Jouw zuidhand

♠ V B 10 2

♥ V 9 2

♦ 8

♣ V 10 8 5 3

Noord komt uit met ♠3; zuid legt ♠10, voor wests ♠H.

De leider speelt dan ♦2 naar ♦H.

De derde slag laat leider west dummy ♦4 voorspelen. Zuid ruimt in die slag ♠V op. Wat vind je van zuids tegenspel?

- Zowel het bijspelen van ♠10 in de eerste slag als het opruimen van ♠V in de derde slag is goed tegenspel.
- Alleen het bijspelen van ♠10 in de eerste slag verdient een compliment.
- Alleen het 'opruimen' van ♠V bewijst inzicht.
- Zuid had in de eerste en derde slag sterker kunnen tegenspelen.

Denk er even rustig over na en bepaal jouw visie.

Uiteraard denk ik graag even mee met de minder ervaren spelers.

Spel 3 Overpeinzing

West	Noord	Oost	Zuid
2♣*	pas	2♦*	pas
2SA	pas	pas	pas

*2♣: sterk; na het rebid van 2SA 23-24 punten met SA-verdeling.

Partner noord

Leider west

Dummy oost

♠ 7 6
♥ 7 6
♦ H 10 6 5 4
♣ 7 6 5 4

Jouw zuidhand

♠ V B 10 2
♥ V 9 2
♦ 8
♣ V 10 8 5 3

Noord komt uit met ♠3; zuid legt ♠10, voor wests ♠H.

De leider speelt dan ♦2 naar ♦H.

De derde slag laat leider west dummy ♦4 voorspelen. Zuid ruimt in die slag ♠V op. Wat vind je van zuids tegenspel?

- Zowel het bijspelen van ♠10 in de eerste slag als het opruimen van ♠V in de derde slag is goed tegenspel.
- Alleen het bijspelen van ♠10 in de eerste slag verdient een compliment.
- Alleen het 'opruimen' van ♠V bewijst inzicht.
- Zuid had in de eerste en derde slag sterker kunnen tegenspelen.

Overpeinzing

Het mooiste van bridge is de noodzaak van het verplaatsen in je tafelgenoten. Menselijker kan niet! Je moet je verplaatsen in je tegenstanders. Want als je weet wat hun probleem is, is het zaak om als het even kan dat probleem flink te vergroten!

Minstens zo belangrijk is het om je te verplaatsen in je partner. Want die kan eveneens een groot probleem hebben. En wat is mooier dan het probleem van je partner te verlichten?

Hij startte met zijn laagste schoppenkaart, en zag zuids ♠10 en leiders' ♠H in de eerste slag. Zuids bijgespeelde ♠10 belooft het aangrenzende hogere schoppenplaatje. Als partner aan slag komt, wil zuid maar één ding: dat noord de schoppenaanval voortzet. Maar ligt schoppen terugspel voor noord voor de hand?

Spel 3 TPO

West	Noord	Oost	Zuid
2♣*	pas	2♦*	pas
2SA	pas	pas	pas

*2♣: sterk; na het rebid van 2SA 23-24 punten met SA-verdeling.

Partner noord

♠ A 9 7 4 3
♥ 10 8 3
♦ V 7 3
♣ 4 2

Leider west

♠ H 8
♥ A H B 9
♦ A B 9 2
♣ A H B

Dummy oost

♠ 7 6
♥ 7 6
♦ H 10 6 5 4
♣ 7 6 5 4

Jouw zuidhand

♠ V B 10 2
♥ V 9 2
♦ 8
♣ V 10 8 5 3

Noord komt uit met ♠3; zuid legt ♠10, voor wests ♠H.

De leider speelt dan ♦2 naar ♦H.

De derde slag laat leider west dummy ♦4 voorspelen. Zuid ruimt in die slag ♠V op. Wat vind je van zuids tegenspel?

- Zowel het bijspelen van ♠10 in de eerste slag als het opruimen van ♠V in de derde slag is goed tegenspel.
- Alleen het bijspelen van ♠10 in de eerste slag verdient een compliment.
- Alleen het 'opruimen' van ♠V bewijst inzicht.
- Zuid had in de eerste en derde slag sterker kunnen tegenspelen.

Noords heeft met zijn ♠ A 9 7 4 3 een groot probleem. Waar zit ♠V? Als de leider ♠V heeft zal deze blij zijn met schoppen terugspel. Maar met ♠V bij zuid is schoppen terugspel goed voor de hoofdprijs.

Partner zuid verdient daarom een groot compliment: eerst voor het bijspelen van ♠10, wat ♠B belooft, en daarna het opruimen van ♠V! Deze twee acties (antwoord a) plaveien de schoppenboulevard. Noord kan na ♦V risicoloos ♠4 spelen, naar zuids ♠B, die vervolgens dezelfde weg voor noord vrijmaakt met het spelen van ♠2.

Zuid gaf op het juiste tijdstip een uitstekend beeld van de omstandigheden!

Lezers Mailen

A of B?

Leider legt uit de hand een kleine harten op tafel. Zegt dan, ik ben in de dummy, steekt de kaart terug en zegt tegen dummy: 'Doe maar een kleine klaveren.'

Tegenpartij protesteert.

A. Wil harten accepteren.

B. Zegt dat van kleur veranderen niet mag.

Rob:

Als de leider de kleine harten op tafel legde met de bedoeling die kaart voor te spelen terwijl dummy aan slag was, heeft de tegenpartij maar één recht, namelijk: het uit de hand voorspelen wel of niet accepteren.

Wanneer één van de tegenspelers zegt dat moet worden voorgespeeld uit de juiste hand, uit de hand van dummy dus, gaat de kleine harten terug in de hand en mag de leider vanuit dummy elke kaart laten voorspelen die hij wil!

Een tegenspeler mag wel of niet accepteren zonder aanwezigheid van de arbiter. Nadeel van eerst de arbiter uitnodigen is het risico dat de partner van de tegenspeler een andere wens kan neerleggen. En overleggen is niet toegestaan.

Héél lang geleden moest inderdaad - zo mogelijk - in dezelfde kleur worden voorgespeeld. Maar dan moeten we ver terug in de tijd; in de buurt van de Gouden Eeuw... ☺

Wel of niet alerteerplichtig?

Vandaag een toernooitje gelopen en het volgende tegengekomen:

West

1♦

1SA

Oost

1♠

2♣

(op 3-kaart) om 5-kaart schoppen aan te geven.

Moet dit 2♣-bod wel of niet worden gealerteerd?

Rob:

Dat hangt helemaal af van OW's afspraak. Als 2♣ in deze situatie standaard een kwintet (5-tal) belooft in de daarvoor geboden schoppenkleur, en dus niets zegt over het aantal klaveren, is dat alerteerplichtig.

Interessant is dan wat oost zou bieden met handen als:

♠ H V 3 2   en   ♠ H 4 3 2

♥ 5 3 2

♦ 4 2

♣ A B 10 2

♥ 3 2

♦ 5 4

♣ V B 10 4 3

na openaars rebid van 1SA.

Zonder afspraak is elke improvisatie van noord toegestaan.

Ad:

Als jullie Checkback spelen, moet je alerteren. Zonder Checkback vind ik het 2♣-bod een vreemd bod.

Dan de spellen van Rob:

Met de eerste hand zou ik als oost bij mijn tweede biedbeurt passen, of je nu Checkback speelt of niet.

Met de tweede hand zou ik zonder Checkback 2♣ bieden, dat is om te spelen, partner moet daarop passen. Met Checkback heb je een probleem, ik denk dat ik pas. Met een klavertje meer bied ik 3♣ en ook dat is een eindbod, want met Checkback is 2♣ het enige forcing bod.

Wat is nu precies een 'contrazit'?

Heb je ook een cursus/uitleg over contrazit? Eerlijk gezegd begrijp ik er weinig van.
--

Rob:

Dat wordt dan een cursus van één A4-tje. Zet je schrap!

Op tafel 1 ligt spel 1. En dat is een spel waarin NZ met een vinger in hun neus 4♥ kunnen bieden en maken.

Volgens het speelschema moet paar 1 NZ zitten en paar 2 OW.

Tafel 1	
NZ	OW
Spel 1 4♥C	
Paar 1	Paar 2

En wat gebeurt er? Inderdaad, paar 1 gaat OW zitten en paar 2 NZ; verkeerd dus! Want niet paar 1, maar paar 2 krijgt nu het opgelegde 4♥-contract in handen. En paar 2 biedt en maakt uiteraard die manche.

Als wordt ingevoerd: 'paarnummer 2' en 'NZ', klopt dat niet met het speelschema. Volgens het schema moet paar 2 immers OW zitten. Daarom verschijnt na het invoeren van '2 OW', de vraag: 'Contrazit?'

Als dan blijkt dat beide paren inderdaad in de verkeerde richting zitten, moet die vraag worden beantwoord met: JA.

En die JA heeft tot gevolg dat het speelschema alleen voor dit spel wordt aangepast. Volgens die schema-aanpassing speelt paar 2 dit spel in de NZ-

lijn, en wordt daardoor vergeleken met de andere NZ-paren die eveneens genoten van het 4♥-contract.

Terecht, omdat paar 2 ook in de NZ-lijn speelde mét de NZ-handen.

Mag 't een ietsje minder zijn?

Ik heb een vraag over wat wij gisteravond op de club tegenkwamen.

Mijn partner opent 1♣ gevolgd door een volgbod van 1♥ door de tegenpartij.

Achteraf blijkt dat dit volgbod gebaseerd is op een 6-kaart harten met 1 punt, nl. ♥B.

Na afloop van het spel kwam er enige discussie los over het feit of dit nou wel of niet Acol is, en zo ja, hoe kan je er dan achter komen met hoeveel punten dit volgbod is gegeven.

Voor zover ik weet mag je alles bieden maar past dit dan ook binnen het kader van sportief spel etc.

Rob:

Ook met één punt mag worden meegeboden. Met een zeer grillige hand, een 6-6- of 6-5-verdeling, kan dat nuttig uitpakken. Ook verkeerd als je moet tegenspelen en partner in jouw kleur start, waar je dan niet echt kracht in hebt.

Met een 'gewone' verdeling, iets als:

♠ 3 2
♥ B 9 6 5 3 2
♦ 6 5 4
♣ 9 7

zou dat op zich ook mogen, mits... deze zwakte ook voor de partner een verrassing is. Dat zal geen verrassing zijn als deze speler vaker dit soort grappen uithaalt. Door de gewoonte kan er dan zelfs sprake zijn van een geheime afspraak.

Om elke vorm van onterechte argwaan op te heffen, moet vooral met aandacht worden gekeken naar de hand en het bieden van de partner. Als dat overdreven voorzichtig is, kan de status van de genoemde argwaan gemakkelijk omslaan in terecht...

Ron:

Ik weet niet of het antwoord helemaal duidelijk is, dus wil ik nog wat toevoegen:

Als partner niet beter weet, dan dat de harten bieder minimaal een punt of 8 moet hebben, heeft de harten bieder zowel jullie als partner in de maling genomen. Daar kun je weinig tegen ondernemen. Het bod is niet verboden of zo.

Als partner hier echter rekening mee houdt (omdat de harten bieder dit misschien wel vaker doet), dan is evengoed het bod niet verboden, maar partner moet alerteren en desgevraagd melden, dat partner ook

wel eens volgt op een heel zwakke hand (tramkaartjes). En als hij niet alerteert, overtreedt hij dus de spelregels en is sprake van verkeerde uitleg met alle gevolgen van dien.

Ontvangen reactie op de vorige Training

Heel goed van je om rekening te willen houden met kleurenblindheid. Voor degenen die daar niet mee zijn behept, zoals ik, is nauwelijks of niet voorstelbaar wat dat betekent en welke problemen dat oplevert. Zo heeft de ANWB ooit nieuwe paddenstoelen geïntroduceerd met groene tekst op een rode ondergrond. Sta je op de Dwingelose Heide en heb je geen flauw idee welk pad je moet nemen... Die zijn daar snel mee gestopt, naar ik heb begrepen.

Bij bridge is een echt probleem dat de boardstickers groen en rood zijn. Bij onze club zijn meer spelers die daarmee moeite hebben. Die kunnen uiteraard vragen hoe de kwetsbaarheid is, maar dat brengt, als dat tijdens het bieden gebeurt, OI over.

Ik heb aan de Bridge- en Boekenshop gevraagd of ze wit/rode stickers in het assortiment willen opnemen, maar daarop is nooit antwoord gekomen. Een poging om ze zelf te maken, ging me te veel tijd kosten en daarmee ben ik dus gestopt. Het lijkt me nog steeds een schone taak voor de NBB om voor zulke stickers te zorgen.

Reactie NBB: